

Asia: VN/13261/2020

Lausuntopyyntö Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen biotalousstrategia hyväksyttiin osana valtioneuvoston periaatepäätöstä "Kasvun kärjet" vuonna 2014. EU:ssa päivitettiin biotalousstrategia vuonna 2018 ja Suomessa hyväksyttiin biotalouspäätelmät vuonna 2019. Näiden perusteella on syntynyt tarve aikaisemman biotalousstrategian päivittämiseksi.

Biotalousstrategian on oltava yhteensopiva muiden keskeisten politiikkaohjelmien kanssa, jotka koskevat kansallisten metsävarojen käyttöä, luonnon monimuotoisuuden turvaamista, ilmasto- ja energiapolitiikkaa sekä teollisuuspolitiikkaa. Teknolohiateollisuus ry pitää hyvänä, että biotalousstrategian päivityksen yhteydessä tarkasteluun on otettu laaja määrä erilaisia kansallisia ja EU-tason strategioita ja politiikkaohjelmia, joilla on rajapintaa biotalouteen.

Kestävä kehitys on noussut entistä vahvemmin yhteiskunnan taloudellista toimintaa ohjaavaksi periaatteeksi ja esimerkiksi Agenda 2030:n tavoitteena on saada aikaan muutos, jossa ihmisten hyvinvointi ja ihmisoikeudet, talouden vauraus ja yhteiskuntien vakaus turvataan ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Tämä kehitys tulee näkymään myös biotalouden kehittämisessä. EU:n päivitetty biotalousstrategia painottaakin entistä enemmän kestäväen kehityksen tavoitteiden ja Pariisin ilmastopimuksen toteutumista.

Myös Teknolohiateollisuudessa on tunnistettu kestäväen kehityksen entistä vahvempi merkitys osana taloudellista toimintaa ja esimerkiksi siirtyminen hiilineutraaliin kiertotalouteen on välttämätöntä ilmastomuutoksen, luontokadon ja luonnonvarojen ylikulutuksen vuoksi. Teknolohiateollisuus valmisteleekin parhaillaan kiertotaloustiekarttaansa, jonka on määrä valmistua vuoden 2022 alussa. Teknolohiateollisuuden yritykset ovat aivan keskeisessä roolissa kestäväen kehitystä tukevien teknologioiden kehittämisessä ja soveltamisessa.

Biotalousstrategian päivityksessä viitataan kansalliseen strategiseen kiertotalousohjelmaan ja siinä asetettuihin kansallisiin tavoitteisiin liittyen muun muassa uusiutumattomien luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseen sekä resurssien tuottavuuden ja materiaalien kiertotalousasteen lisäämiseen. Teknologiateollisuus ry pitää kannatettavana, että suomalaista yhteiskuntaa ja sen toimijoita ohjataan siirtymään yhä nopeammin kohti kiertotaloutta. Teknologiateollisuudessa uskomme, että kiertotalouden avulla voimme aidosti vahvistaa vientivetoista taloutta ja työllisyyttä samalla kun käytämme luonnonvaroja kestävästi. Pidämme tärkeänä, että kiertotalouden vauhdittamiseksi tehdään vaikuttavia, aidosti kiertotaloutta edistäviä toimia. Kestävien tuotteiden ja palveluiden tulee olla valtavirtaa ja jakamistalouden arkipäivää. Tavoitteena tulee olla luonnonvarojen kestävä käyttö ja materiaalien pidempi kierto turvallisuutta unohtamatta.

Teknologiateollisuus ry kuitenkin huomauttaa, että esimerkiksi sekundääriset raaka-aineet ovat toissijaisia aivan tietystä syystä. Niiden teknologinen tehokkuus on heikompi, jolloin niitä käytettäessä tarvitaan muun muassa enemmän energiaa. Neitseellisten raaka-aineiden käyttö on todellisuudessa niin ilmasto- kuin energiatehokkaampaa. Teknologiateollisuus haluaa myös muistuttaa, että tähän liittyy lisäksi ns. urban mining, eli pyrkimys ottaa kriittisiä metalleja talteen elektroniikkajätteestä. Joissain tapauksissa materiaalin laatu ja puhtaus kärsivät, jolloin se saattaa esimerkiksi piirilevyssä aikaansaada toimintahäiriöitä tai jopa vaarantaa henkilöturvallisuutta. Teknologiateollisuus ry pitää sinällään hyvänä sitä, että vientituotteiden valmistukseen käytetyt luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin. Avoimeksi jää kuitenkin vielä se, millä perustein tunnustetaan ja määritellään nämä vientituotteiden valmistukseen käytetyt luonnonvarat.

Biotalousstrategian päivityksessä todetaan, että teollisuuden toimintaympäristön ennustettavuus, raaka-aineiden saannin turvaaminen ja markkinoiden toimivuuden varmistaminen ovat keskiössä niin kansallisissa kuin eurooppalaisissa julkaisuissa. Teknologiateollisuus ry pitää tätä tärkeänä. Teknologiateollisuuden tavoitteena on yhteiskunta, jossa kestävät tuotteet ja palvelut ovat valtavirtaa ja jakamistalouden toimintamallit vakiintuneet. Kehityksen vauhdittamiseksi alan yrityksissä tarvitaan mahdollistavaa toimintaympäristöä, kannustimia sekä kestävien ratkaisujen kysynnän kasvattamista.

Teknologiateollisuus ry pitää hyvänä, että biotalousstrategian toteutuksessa huomioidaan Suomen tavoitteet luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä. Myös Teknologiateollisuuden tavoitteena on turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta. Koko toimialalle onkin vahvistettu biodiversiteettiohjelma, jonka ohjeiden, verkostojen ja käytäntöjen avulla alan yritykset pystyvät edistämään omia biodiversiteettitavoitteitaan. Haluamme toimia siten, että uhkaava luontokato pystytään väistämään. Biodiversiteetin turvaamisessa avainasemassa ovat yritykset, joissa biodiversiteetin hallinta edistyy merkittävästi vuoteen 2030 mennessä ja jotka voivat auttaa myös muita sektoreita kuten kaupunkeja lisäämään luonnon monimuotoisuutta. Tämä tuo yrityksille myös uusia mahdollisuuksia ja kilpailuetua globaaleilla markkinoilla esimerkiksi resurssiviisaamman tuotannon kautta.

Biotalousstrategian päivitys ulottuu vuoteen 2035, jolloin Suomen on määrä saavuttaa hiilineutraalisuus. Biotalousstrategian tavoitteena on luoda kattava biotalouden arvonlisää nostava

toimenpideohjelma, jonka visiona on "Kestävästi kohti korkeampaa arvonlisää". Tavoitteen asettelu on oikea.

Biotalousstrategian toimenpiteet jakautuvat neljään osaan:

- korkeampaan arvonlisään biotaloudesta
- vahvaan osaamis- ja teknologiaperustaan
- kilpailukykyiseen toimintaympäristöön ja
- bioressurssien ja muiden ekosysteemien käytettävyyteen ja kestävyys.

Näistä avainasemassa on osaamis- ja teknologiaperustan vahvistaminen laatimalla ja toteuttamalla biotalouden vihreän siirtymän tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-ohjelma. Poliittisin päätöksin edistetään uusien, innovatiivisten biotuotteiden pilotointi- ja demonstraatiolaitosten sekä laatuaan ensimmäisten teollisen mittakaavan laitosten sijoittumista Suomeen. Nämä linjaukset ovat erittäin kannatettavia. Tuotannollisten tukien sijaan panostukset on suunnattava uusiin innovaatioihin ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomiseen.

Toimenpiteissä nostetaan esille lisäksi olemassa olevien digitaalisten sivu- ja jätevirtojen markkinapaikkojen hyödyntäminen ja kehittäminen. Tämä on kannatettava toimenpide. Kehittämisessä tulee huolehtia siitä, että niistä luodaan aidosti toimivat ja yritysten tarpeita vastaavat.

Bioenergia on Suomen tärkein uusiutuva energialähde. Turpeen energiakäytön vähentyessä muiden biomassojen, erityisesti puupolttoaineiden kuten metsähakkeen kysyntä on voimakkaassa kasvussa.

Bioenergian osalta strategiassa esitetään, että

- tehostetaan arvoketjua biomassan korjuusta ja varastoinnista aina energialaitosten konversio- ja talteenottoteknologioihin
- kehitetään energiabiomassojen hankinnan ja varastoinnin logistiikkaa huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen
- kehitetään biokaasuun perustuvia arvoketjuja, kuten maatalojen yhteyteen rakennettavia biokaasulaitoksia ja toteutetaan biokaasun puhdistus- ja kuljetusprosesseja sekä laajennetaan biokaasun jakeluverkostoa.

Suomen teknologiateollisuudella on vahvaa osaamista metsäbiomassojen korjuu-, kuljetus- ja käsittelyteknologiassa. Lisäksi Suomen vahvuuksina on biomassojen energiatehokas ja

ympäristöystävällinen polttoteknologia, kuten leijukerroskattilat, joiden maailmanmarkkinoista suomalaisten yritysten osuus on yli puolet. Suomi on myös edelläkävijä toisen sukupolven liikenteen biopolttoaineiden valmistuksessa. Tähän liittyen on varmistettava, että biopolttoaineiden sekoitusvelvoite EU:ssa säilyy. Lisäksi uusien investointien edellytyksenä on, ettei biomassan kestävyyskriteereitä EU:ssa tiukenneta.

Biokattiloiden osalta EU-lainsäädännössä biomassan ja lajitellun yhdyskuntajätteen seospoltto ja energiasektorin kunnossapitotoiminta on otettava kattavasti taksonomian piiriin.

Strategiassa ennakoidaan aivan oikein tulevaisuuden prosesseja, joilla hiilidioksidia voidaan ottaa talteen biovoimaloissa. Näin saadaan aikaan negatiivisia hiilidioksidipäästöjä, joilla on suuri merkitys EU:n hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa.

Biomassoista tulee lähivuosina kova kysyntä eri puolilla Eurooppaa. Sen vuoksi on tärkeää kehittää hybridikonsepteja ja prosessi-integraatteja, joissa energian lisäksi tuotetaan uusia biomateriaaleja. Biotalousstrategiassa on ansiokkaasti otettu nämä kehitysnäkymät huomioon.

Soimakallio Helena
Teknologiateollisuus ry - Kestävä kehitys -yksikkö